

ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา

พ.ศ. ๒๕๓๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ วุฒิสภาจึงตราข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๓๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๔ ให้ประธานวุฒิสภารักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา

ข้อ ๕ ในการดำเนินการเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาตามข้อ ๖ และข้อ ๗ ให้เลขาธิการวุฒิสภาเชิญสมาชิกวุฒิสภาผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาดำเนินการเลือกตั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา และเพื่อ

ให้ที่ประชุมวุฒิสภาดำเนินการในเรื่องอื่น ในกรณีที่ที่ประชุมวุฒิสภาจะต้องประชุม
ปรึกษาในการประชุมครั้งนั้นด้วย

ข้อ ๖ ในการเลือกประธานวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภาแต่ละคนมีสิทธิเสนอ
ชื่อสมาชิกวุฒิสภาได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกวุฒิสภารับรองไม่น้อยกว่า
ห้าคน

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อ
หลายชื่อให้มีการลงคะแนนเลือก โดยการเขียนชื่อผู้ซึ่งตนประสงค์จะเลือกลง
บนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ แล้วให้เรียกชื่อสมาชิกวุฒิสภาตามลำดับ
อักษรชื่อ มาลงคะแนนเป็นรายคน โดยนำซองใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น

ในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาเชิญสมาชิกวุฒิสภา
ไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นผู้ตรวจนับคะแนน ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้
คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายชื่อให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ถ้าคะแนน
สูงสุดเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๗ ในการเลือกรองประธานวุฒิสภา ให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับ
โดยอนุโลม

ในกรณีที่วุฒิสภามีมติให้มีรองประธานวุฒิสภาสองคน ให้เลือกรองประธาน
วุฒิสภาคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานวุฒิสภาคนที่สอง

ข้อ ๘ เมื่อได้เลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาแล้ว ให้เลขาธิการ
วุฒิสภารับแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูล

เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา

แล้ว ให้เลขาธิการวุฒิสภาส่งสำเนาประกาศพระบรมราชโองการไปยังสภาผู้แทนราษฎร เพื่อทราบด้วย

หมวด ๒

อำนาจและหน้าที่ของประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา
และเลขาธิการวุฒิสภา

ข้อ ๘ ประธานวุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของวุฒิสภา

(๒) เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา

(๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมวุฒิสภาตลอดถึงบริเวณ
ที่ประชุมวุฒิสภา

(๔) เป็นผู้แทนวุฒิสภาในกิจการภายนอก

(๕) แต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ อันเป็นประโยชน์
ต่อกิจการของวุฒิสภา

(๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิกฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่
กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๐ รองประธานวุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานวุฒิสภาใน
กิจการอันเป็นอำนาจและหน้าที่ของประธานวุฒิสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธาน
วุฒิสภามอบหมาย

เมื่อประธานวุฒิสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มิมีรองประธานวุฒิสภาสองคน ให้รองประธานวุฒิสภาคคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา ถ้าทั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาคคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานวุฒิสภาคคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา

ข้อ ๑๑ เลขานุการวุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) นัดประชุมวุฒิสภา และนัดประชุมคณะกรรมการครั้งแรก
- (๒) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมวุฒิสภาและที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติหน้าที่
- (๓) ช่วยประธานของที่ประชุมวุฒิสภาในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (๕) ยืนยันมติของวุฒิสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๖) รักษาสรรพเอกสารของวุฒิสภา
- (๗) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภาวางไว้
- (๘) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย และข้อบังคับอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๙) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้
- (๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย

หมวด ๓

การประชุมวุฒิสภา

ส่วนที่ ๑

วิธีการประชุม

ข้อ ๑๒ การประชุมวุฒิสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ร้องขอให้ประชุมลับก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมวุฒิสภาที่เป็นการเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภาวางไว้ และถ้าประธานวุฒิสภาเห็นเป็นการสมควรจะจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางเครื่องขยายเสียง และหรือโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณของรัฐสภา หรือจะจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียง และหรือโทรทัศน์ก็ได้

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาหรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิกวุฒิสภา รัฐมนตรีและผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๑๓ ให้มีการประชุมวุฒิสภาครั้งแรกภายในสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมสามัญ หรือวิสามัญของรัฐสภา เว้นแต่ประธานวุฒิสภาจะเห็นว่าไม่มีวาระที่จะพิจารณา ในกรณีเช่นนั้นให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้สมาชิกวุฒิสภาทราบล่วงหน้า การประชุมครั้งต่อไปให้เป็นไปตามกำหนดที่วุฒิสภามีมติไว้ แต่ประธานวุฒิสภา

จะส่งผลการประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องที่สมควรจะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาเห็นสมควรเรียกประชุมเป็นพิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้
ข้อ ๑๔ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้บอกนัดในที่ประชุมวุฒิสภาแล้วจึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิกวุฒิสภาที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุมให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานวุฒิสภาจะนัดเร็วกว่านั้น หรือนัดประชุมโดยวิธีอื่นใดก็ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๕ ให้ส่งระเบียบวาระการประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม แต่ประธานวุฒิสภาจะให้ส่งเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๖ การจัดระเบียบวาระการประชุม ให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๔) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๕) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๖) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรี ขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุม ก็ให้จัดตามที่คณะรัฐมนตรีขอ

ข้อ ๑๗ ให้สมาชิกวุฒิสภาผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดที่วางไว้ก่อนเข้าประชุม
ทุกคราวและเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกวุฒิสภาเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อประธานของที่ประชุมวุฒิสภาขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภา
ยืนขึ้นจนกว่าประธานของที่ประชุมวุฒิสภาจะได้นั่งลง

ข้อ ๑๘ เมื่อพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสัปดาห์แล้ว จำนวนสมาชิก
วุฒิสภายังไม่ครบองค์ประชุม ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาจะสั่งให้เลื่อนการ
ประชุมไปก็ได้

ข้อ ๑๙ เมื่อถึงกำหนดเวลาประชุมหรือพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสัปดาห์
แล้ว ประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาไม่อาจมาประชุมได้ ให้เลขาธิการ
วุฒิสภาแจ้งให้ที่ประชุมวุฒิสภาทราบ ในกรณีเช่นนี้ให้เลขาธิการวุฒิสภาขออนุมัติ
ที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อเชิญสมาชิกวุฒิสภาผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภา
เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาดำเนินการเลือกตั้ง
ประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้น โดยให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับ
โดยอนุโลม ส่วนการลงคะแนนเลือกตั้งประธานเฉพาะคราวให้กระทำเป็นการเปิดเผย
ตามข้อ ๖๔ (๑)

ข้อ ๒๐ ในการประชุมวุฒิสภา ให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มี
อยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระ
การประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๑ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุมวุฒิสภา ให้ยกมือขึ้น
พ้นศีรษะเมื่อประธานของที่ประชุมวุฒิสภาอนุญาตแล้วจึงยืนขึ้นกล่าวได้ และต้อง
เป็นคำกล่าวกับประธานของที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๒๒ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุมวุฒิสภา ให้ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาอนุญาต

สมาชิกวุฒิสภาอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้น แต่รัฐมนตรีจะไม่ตอบก็ได้ เมื่อเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

ข้อ ๒๓ ประธานของที่ประชุมวุฒิสภามีอำนาจปรึกษาที่ประชุมวุฒิสภาในปัญหาใด ๆ หรือสั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานวุฒิสภาลงจากบัลลังก์โดยมิได้มอบหมายให้รองประธานวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๔ รายงานการประชุมวุฒิสภา เมื่อคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้วุฒิสภารับรอง ให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ ณ ที่ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ประกาศกำหนดไว้ ไม่น้อยกว่าสามวัน เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาตรวจดูได้

สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมวุฒิสภาดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็นจริงโดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการถ้าคณะกรรมการไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นมีสิทธิที่จะยื่นยันคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัย

ข้อ ๒๕ ในการตรวจรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใด ถ้ามีผู้ใดกล่าวถ้อยคำหรือข้อความใด ๆ และได้มีการถอนหรือถูกสั่งให้ถอนถ้อยคำหรือข้อความนั้นแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการ

ประชุมลับพิจารณาว่าสมควรจะตัดถ้อยคำหรือข้อความดังกล่าวออกหรือไม่ ถ้าเห็นสมควรให้ตัดออกให้บันทึกว่า “มีการถอนคำพูด” หรือ “ถูกสั่งให้ถอนคำพูด” แล้วแต่กรณี ไว้ในรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งนั้น ส่วนถ้อยคำหรือข้อความที่ตัดออกให้บันทึกไว้ในรายงานการประชุมของคณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับด้วย

ข้อ ๒๖ รายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนาไว้เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดยคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิกวุฒิสภาขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่วุฒิสภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการจะต้องแถลงต่อที่ประชุมวุฒิสภาถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๒๗ เมื่อวุฒิสภาได้รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใดแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมวุฒิสภาที่ได้รับรองแล้ว แต่ประธานวุฒิสภายังมิได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุมวุฒิสภาที่ยังมิได้มีการรับรอง เพราะถึงคราวที่สมาชิกวุฒิสภาพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้เลขาธิการวุฒิสภานั้นบันทึกเหตุอันไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๒๘ วุฒิสภาอาจมีมติมิให้จดยานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๒๙ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของวุฒิสภา

ข้อ ๓๐ วุฒิสภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ที่ได้กล่าวหรือปรากฏในการประชุมก็ได้

ข้อ ๓๑ ให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดพิมพ์รายงานการประชุมวุฒิสภา ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับที่มีมติของวุฒิสภาให้เปิดเผย และข้อความที่ห้ามโฆษณาตามข้อ ๓๐

ส่วนที่ ๒

การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๒ การเสนอญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานวุฒิสภา และต้องมีสมาชิกวุฒิสภารับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๓ ญัตติตามมาตรา ๘๘ และมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญ และญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีผู้รับรอง

ข้อ ๓๔ ญัตติขอให้คณะกรรมการสามัญคณะใดคณะหนึ่ง หรือญัตติขอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภามาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกวุฒิสภารับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๓๕ ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติว่ากรณีมีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๐๗ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกวุฒิสภารับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๓๖ ผู้ติดตามต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

(๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน

(๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม

(๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๘ หรือข้อ ๓๐

(๔) ผู้ติดตามข้อ ๓๗ ข้อ ๖๓ ข้อ ๖๔ ข้อ ๖๕ ข้อ ๗๑ ข้อ ๘๔

หรือข้อ ๑๒๑

(๕) ผู้ติดตามที่ประธานของที่ประชุมวุฒิสภานุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๗ เมื่อที่ประชุมวุฒิสภากำสั่งปรึกษาผู้ติดตามโดยผู้ ห้ามมิให้เสนอผู้ติดตามอื่นนอกจากผู้ติดตาม ดังต่อไปนี้

(๑) ขอแปรผู้ติดตามเฉพาะในเรื่องที่มีร่างพระราชบัญญัติ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

(๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

(๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ผู้ติดตาม (๓)(๕)(๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามมิให้เสนอผู้ติดตามอื่นในข้อนี้อีก

ข้อ ๓๘ ผู้ติดตามข้อ ๓๗ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๓๙ ผู้ติดตามข้อ ๓๗ (๗) ห้ามมิให้เสนอ

(๑) ในการพิจารณาญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(๒) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ผู้ติดตามเดิมเป็นอันดับไป

ข้อ ๔๑ ผู้ติดตามที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ สมาชิกวุฒิสภาผู้เสนอและสมาชิกวุฒิสภาผู้รับรอง ต้องลงลายมือชื่อท้ายญัตติที่เสนอ

ข้อ ๔๒ ผู้ติดตามที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองญัตติแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นในที่ประชุม

ข้อ ๔๓ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมและได้ส่งให้สมาชิกวุฒิสภาแล้ว จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๔๔ ผู้เสนอญัตติอาจถอนญัตติของตนได้ก่อนถึงวันนัดประชุมพิจารณาญัตตินั้น แต่ถ้าถึงวันนัดประชุมแล้วจะถอนได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๔๕ การถอนคำแปรญัตติจะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติจะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติ

ข้อ ๔๖ การถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรอง หรือจากกรเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใด จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบ

วาระการประชุม ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว จะถอนได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๔๗ ญัตติหรือคำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมวุฒิสภา หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทนต้องมอบแก่สมาชิกวุฒิสภาและทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานของที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๔๘ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน เว้นแต่ประธานวุฒิสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนที่ ๓

การอภิปราย

ข้อ ๔๙ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติมีหลายคน ให้ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาอนุญาตให้ใช้สิทธิอภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมการผู้รับมอบหมายจากกรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น ผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติ หรือสมาชิกวุฒิสภาผู้รับมอบหมายจากผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นคณะกรรมการ ให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้เสนอญัตติด้วย

ข้อ ๕๐ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๔๙ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายคัดค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้านย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับและมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๕๑ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๕๒ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาอ่านหรือแสดงในที่ประชุมวุฒิสภา เว้นแต่ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาจะอนุญาต แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการตัดสิทธิสมาชิกวุฒิสภาที่จะเขียนคำอภิปรายของตนและอ่านคำอภิปรายนั้นในที่ประชุมวุฒิสภา

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใสร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิกวุฒิสภาหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๕๓ ถ้าประธานของที่ประชุมวุฒิสภาเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้วประธานของที่ประชุมวุฒิสภาจะให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายก็ได้ แม้จะมีได้ฝ่าฝืนข้อ ๕๒ ก็ตาม

ข้อ ๕๔ สมาชิกวุฒิสภาผู้ใดเห็นว่ามีการฝ่าฝืนข้อบังคับ และประสงค์จะประท้วงให้ยื่นและยกมือขึ้นพ้นศีรษะ ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาจะต้องให้โอกาส

ผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยว่าได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานของที่ประชุมวุฒิสภาดังกล่าวให้ถือเป็นเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น และเมื่อประธานของที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยว่าการอภิปรายนั้นเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับ ผู้อภิปรายต้องถอนคำพูดตามคำสั่งของประธานของที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๕๕ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้เอง หรือเมื่อมีผู้ประท้วง หรือตามคำสั่งของประธานของที่ประชุมวุฒิสภาตามข้อ ๕๔

ข้อ ๕๖ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

- (๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย
- (๒) ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ปิดอภิปราย
- (๓) ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๕๗ ในกรณีที่ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๘ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีก นอกจากในกรณีที่ที่ประชุมวุฒิสภาจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนอภิปรายสรุปได้อีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่ที่ประชุมวุฒิสภาจะลงมติ

ข้อ ๕๙ ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาอาจอนุญาตให้รัฐมนตรีมอบหมายให้

บุคคลใด ๆ อภิปรายแทนหรือชี้แจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมวุฒิสภาประกอบการอภิปรายของรัฐมนตรีก็ได้

ข้อ ๖๐ ถ้าประธานของที่ประชุมวุฒิสภาให้สัตยาบันด้วยการเคาะค้อนหรือยื่นขึ้นให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันทีและให้ทุกคนนั่งฟังประธานของที่ประชุมวุฒิสภา

ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการ หรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาขึ้นฟังด้วยอาการสำรวมตลอดเวลาที่อ่าน

ส่วนที่ ๔

การลงมติ

ข้อ ๖๑ ในกรณีที่จะต้องมิตของวุฒิสภา ให้ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติ

ข้อ ๖๒ เสียงข้างมากตามมาตรา ๑๓๐ ของรัฐธรรมนูญ ในกรณีความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภามีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภามีเกินสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

การออกเสียงชี้ขาดของประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ให้กระทำเป็นการเปิดเผย โดยจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๓ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำเป็นการเปิดเผย นอกจาก

(๑) เมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอให้กระทำเป็นการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ

(๒) เมื่อสมาชิกวุฒิสภาเสนอญัตติโดยมีสมาชิกวุฒิสภารับรอง ไม่น้อยกว่ายี่สิบคนให้กระทำการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ เว้นแต่ถ้ามีสมาชิกวุฒิสภากัดค้านและมีผู้รับรองมากกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาในที่ประชุมวุฒิสภาก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย

ข้อ ๖๔ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ

(๒) ยื่นขึ้น

(๓) เรียกสมาชิกวุฒิสภาตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนน เป็นรายคนตามวิธีที่ประธานของที่ประชุมวุฒิสภากำหนด

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ต่อเมื่อสมาชิกวุฒิสภาเสนอญัตติและที่ประชุมวุฒิสภานุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๖๑

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) นั้น ให้ยกมือ หรือยื่นอยู่สูงกว่าประธานของที่ประชุมวุฒิสภาจะได้สั่งให้เอามือลงหรือนั่งลง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๕ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายถูก (✓) ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายกากบาท (×) ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมายวงกลม (○)

(๒) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

เมื่อจะมีการออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๑) ให้สมาชิกวุฒิสภานั่งลงในที่

ที่จัดไว้ และให้ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาสั่งให้เจ้าหน้าที่แจกกระดาษและซอง ให้แก่สมาชิกวุฒิสภาทุกคน และเมื่อสมาชิกวุฒิสภาเขียนเครื่องหมายบน แผ่นกระดาษใส่ซองแล้ว ให้ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับมา เพื่อดำเนินการต่อไปและให้นำความในข้อ ๖ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ เว้นแต่ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาจะกำหนดวิธีการเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖๖ ก่อนออกเสียงลงคะแนนลับ ให้ประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ให้สัตยาณเตือนให้สมาชิกวุฒิสภาทราบเพื่อพร้อมที่จะออกเสียงลงคะแนนลับ

ข้อ ๖๗ ลำดับการลงमतนั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับ ไปหาญัตติต้น แต่มิให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานี้เป็นเหตุให้ มติที่ได้ลงคะแนน และนับคะแนนเสร็จแล้วเป็นอันเสียไป

ข้อ ๖๘ ประธานของที่ประชุมวุฒิสภามีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็น พิจารณา หรือลงมติ เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะมีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖๙ สมาชิกวุฒิสภาซึ่งเข้ามาในที่ประชุมวุฒิสภาระหว่างการออกเสียง ลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยอาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับ คะแนนเสียงไม่เสร็จได้ หรือในกรณีออกเสียงลงคะแนนลับอาจลงคะแนนได้ก่อน ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๗๐ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ประกาศมติต่อที่ประชุมวุฒิสภาทันที ถ้าเรื่องใดรัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนด ไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่า คะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้หรือไม่

ข้อ ๗๑ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือสมาชิก

วุฒิสภาเสนอญัตติโดยมีสมาชิกวุฒิสภารับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคนให้มีการนับใหม่
ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง เว้นแต่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับ
กำหนดวิธีลงคะแนนไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าว
ในข้อ ๖๔ หรือข้อ ๖๕ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี

เมื่อได้มีการนับคะแนนเสียงโดยวิธีดังกล่าวในข้อ ๖๔ (๓) แล้วจะขอให้มีการ
การนับคะแนนเสียงใหม่อีกมิได้

ข้อ ๗๒ ญัตติใดไม่มีผู้คัดค้านให้ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาตามที่ประชุม
วุฒิสภาว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุม
วุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยญัตตินั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ หรือเรื่อง
อื่นใดที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยโดยการออกเสียง
ลงคะแนน

หมวด ๔

กรรมวิธีการ

ข้อ ๗๓ ให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้นเพื่อกระทำ
กิจการ หรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา
คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาจะกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน
หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ได้ต่อเมื่อที่ประชุมวุฒิสภามอบหมาย

คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาแต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการ
จำนวนไม่เกินสิบเจ็ดคน และให้มีจำนวนสิบหกคณะ ดังนี้

- (๑) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
- (๒) คณะกรรมการการคมนาคม
- (๓) คณะกรรมการการคลัง การธนาคาร และสถาบันการเงิน
- (๔) คณะกรรมการการต่างประเทศ
- (๕) คณะกรรมการการทหาร
- (๖) คณะกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา
- (๗) คณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรม
- (๘) คณะกรรมการการปกครอง
- (๙) คณะกรรมการการแรงงาน และสวัสดิการสังคม
- (๑๐) คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
- (๑๑) คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรม
- (๑๒) คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม
- (๑๓) คณะกรรมการการสาธารณสุข
- (๑๔) คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ
- (๑๕) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม
- (๑๖) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผย

รายงานการประชุมลับ

หากมีความจำเป็นวุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาเพิ่มขึ้น

อีกเมื่อใดก็ได้ คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาที่ตั้งเพิ่มขึ้นดังกล่าว จะมีจำนวน กรรมการเท่าใดให้เป็นไปตามที่วุฒิสภากำหนด

สมาชิกวุฒิสภาคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้ไม่เกินสองคณะ

ข้อ ๑๔ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการ สมาชิกวุฒิสภาแต่ละคนมีสิทธิ เสนอชื่อได้โดยไม่จำกัดจำนวน แต่ให้เสนอได้ครั้งละหนึ่งชื่อหรือจะเสนอครั้งละ หลายชื่อก็ได้ แล้วแต่มติของวุฒิสภา การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกวุฒิสภารับรอง ไม่น้อยกว่าห้าคน

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ชื่อมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้น ให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกวุฒิสภาเสนอ

การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามวิธีที่ประธาน ของที่ประชุมวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๕ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อย กว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุมและ ให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมวุฒิสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น ๆ

ให้มีผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งประจำคณะกรรมการแต่ละคณะ โดยให้ คณะกรรมการแต่งตั้งจากรายชื่อข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตามบัญชี รายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาจัดทำเสนอ

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งกรรมการในขณะเป็นคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามแต่จะมอบหมายได้ และให้นำข้อบังคับว่าด้วยกรรมการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๗ การเรียกเอกสารจากบุคคลใด ๆ หรือเรียกบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาอยู่ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการหรือผู้ทำการแทน

การนัดประชุมคณะกรรมการนอกจากครั้งแรก ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อเลขานุการคณะกรรมการหรือผู้ทำการแทน

ข้อ ๓๘ สมาชิกวุฒิสภา รัฐมนตรี ผู้ซึ่งรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย และผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ

ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ข้อ ๓๙ ภายใต้บังคับข้อ ๓๘ ผู้เสนอญัตติ รัฐมนตรีและผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมาย มีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

การชี้แจงแสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้สมาชิกวุฒิสภาอื่นกระทำแทนได้ โดยยื่นต่อประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๔๐ ให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติ แล้วแต่กรณี หากเรื่องใดจะก่อให้เกิด

ผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย หรือเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินต้องแจ้งให้
คณะกรรมการทราบด้วย

ข้อ ๘๑ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการ
ตามนัดจนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสัปดาห์นับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่ม
พิจารณาคำแปรญัตติใดคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณา
เห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๘๒ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการ
ธิการในข้อใดจะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๘๓ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใดจะ
สงวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๘๔ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน หรือ
ศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่วุฒิสภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อวุฒิสภา

ในที่ประชุมวุฒิสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติม
เกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวในวาระหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้
บุคคลใด ๆ แถลงหรือชี้แจงแทนก็ได้

ข้อ ๘๕ ถ้ามีมติของวุฒิสภาให้คณะกรรมการใดกระทำกิจการหรือพิจารณา
สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการจะ
กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องนั้นไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด
ประธานคณะกรรมการหรือผู้ทำการแทนต้องรายงานให้ประธานวุฒิสภาทราบ
โดยด่วน

ในกรณีดังกล่าวตามวาระหนึ่ง ถ้าอยู่ในระหว่างสมัยประชุมให้ประธานวุฒิสภา

รับเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา และที่ประชุมวุฒิสภาอาจลงมติให้ขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้ หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะเห็นสมควรแต่ถ้านอกสมัยประชุมก็ให้ประธานวุฒิสภามีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร แล้วแจ้งให้วุฒิสภาทราบภายหลัง ทั้งนี้ ภายใต้งบข้อ ๑๐๖

ข้อ ๘๖ ในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรถูกยุบหรือสิ้นอายุ คณะกรรมการจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่จะดำเนินการตามภาระหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายจากวุฒิสภา

ข้อ ๘๗ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้วุฒิสภาพิจารณา

ในกรณีที่วุฒิสภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้ใช้บังคับกับการรายงานผลการศึกษา หรือสอบสวนเรื่องใด ๆ ที่คณะกรรมการได้รับมอบหมายจากวุฒิสภาด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๘๘ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ถึงคราวที่สมาชิกวุฒิสภาพ้นจากตำแหน่งตามวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม ตามข้อ ๘๕
- (๕) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๘๘ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา
 คณะใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานวุฒิสภา เพื่อขอให้วุฒิสภา
 ตั้งซ่อมสำหรับคณะกรรมการวิสามัญ หากตำแหน่งกรรมการในคณะใดว่างลง
 ประธานคณะกรรมการวิสามัญจะแจ้งต่อประธานวุฒิสภา เพื่อขอให้วุฒิสภา
 ตั้งซ่อมหรือไม่ก็ได้

หมวด ๕

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๘๐ ให้มีสารบบลงวัน เดือน ปีที่วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติ
 จากสภาผู้แทนราษฎร และวัน เดือน ปีที่วุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัติคืนไปยัง
 สภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๘๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕๒ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญและข้อ ๑๐๘
 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๘๒ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้พิจารณาและลงมติ
 ว่าจะเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวาระหนึ่ง วุฒิสภาจะมอบหมาย
 ให้คณะกรรมการพิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือปัญหาใด ๆ เสียก่อน
 ก็ได้

ข้อ ๘๓ ในกรณีที่วุฒิสภามีมติในวาระที่หนึ่ง เห็นชอบด้วยกับหลักการ
 แห่งร่างพระราชบัญญัติ ให้วุฒิสภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๕๔ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดย คณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง หรือกรรมการเต็มสภา

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภา ตั้งการพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาจะกระทำได้ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือสมาชิกวุฒิสภาเสนอญัตติโดยมีสมาชิกวุฒิสภารับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน และที่ประชุมวุฒิสภาอนุมัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภานั้น วุฒิสภาจะตั้ง คณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

ข้อ ๕๕ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้งนั้น วุฒิสภาจะมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้ พิจารณาก็ได้

ข้อ ๕๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขึ้นคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง สมาชิกวุฒิสภาผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติ ล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดห้าวันนับแต่วัน ถัดจากวันที่วุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่วุฒิสภา จะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา และให้เป็นไปตามแบบ ที่เลขาธิการวุฒิสภากำหนด

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนหรือแก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับ หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมให้ ร่างพระราชบัญญัตินั้นสมบูรณ์และวุฒิสภาเห็นชอบ

ข้อ ๕๓ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้วให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานวุฒิสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๕๔ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๕๓ แล้ว ให้เสนอวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๕๕ ในกรณีที่วุฒิสภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกวุฒิสภาทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมวุฒิสภามีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้นคณะกรรมการ และการพิจารณาของวุฒิสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรารวมกันไป

ข้อ ๑๐๐ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้วุฒิสภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติหรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๑ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๐๐ จนจบร่างแล้ว ให้วุฒิสภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกวุฒิสภาอาจขอแก้ไข

เพิ่มเติมด้อยค่าได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความ
ที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๐๒ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้วุฒิสภา
พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

ข้อ ๑๐๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมวุฒิสภา
ลงมติว่าเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร หรือถ้าในการ
พิจารณาในวาระที่สองได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้ที่ประชุมวุฒิสภา
ลงมติว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่แก้ไขเพิ่มเติม ในกรณีเช่นว่านี้ มติให้แก้ไขเพิ่มเติม
ให้หมายความมาให้แก้ไขเพิ่มเติมตามที่ได้พิจารณาไว้ในวาระที่สอง และมติไม่แก้ไข
เพิ่มเติม ให้หมายความว่าจะวุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎรโดยไม่มีกร
แก้ไขเพิ่มเติม

การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๐๔ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เมื่อวุฒิสภามีมติเห็นชอบ
ด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร หรือให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ
ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้สภาผู้แทนราษฎรทราบ

ข้อ ๑๐๕ ในกรณีวุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ และสภาผู้แทน
ราษฎรได้ตั้งกรรมาธิการร่วมกันตามมาตรา ๑๔๗ (๓) ของรัฐธรรมนูญ เมื่อสภาผู้แทน
ราษฎรได้แจ้งจำนวนกรรมาธิการร่วมกันมาให้ทราบแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาคำเนินการ
เพื่อให้วุฒิสภที่ตั้งกรรมาธิการร่วมกัน

เมื่อคณะกรรมการร่วมกันได้เสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้พิจารณาแล้ว

พร้อมกับรายงานของคณะกรรมการ ให้วุฒิสภาพิจารณาลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๐๖ วุฒิสภาจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้เสร็จภายในกำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าการพิจารณาของวุฒิสภาอาจไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ประธานคณะกรรมการรายงานให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการขอให้วุฒิสภาขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๑๐๗ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย และได้แจ้งมายังวุฒิสภาแล้ว ให้วุฒิสภที่ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนตามที่ที่ประชุมวุฒิสภากำหนด เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ข้อ ๑๐๘ เมื่อวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายจากสภาผู้แทนราษฎร ให้ประธานวุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังคณะกรรมการวิสามัญตามข้อ ๑๐๗ เป็นการด่วน และให้คณะกรรมการพิจารณาและรายงานความเห็นต่อประธานวุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการนี้ไม่มีการแปรญัตติ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติ

โอนงบประมาณรายจ่าย พร้อมทั้งรายงานความเห็นของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้บรรจู่เข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๐๘ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๐๘ ให้วุฒิสภาพิจารณา และลงมติว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ในการพิจารณาร่างนี้สมาชิกวุฒิสภาจะขอแก้ไขเพิ่มเติมมิได้

หมวด ๖

การตั้งกระทู้ถาม

ข้อ ๑๑๐ การตั้งกระทู้ถาม ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย

ข้อเท็จจริงใด ๆ ที่อ้างประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้อง แม้จะมีได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบ ก็ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

คำถาม ข้อเท็จจริงที่อ้าง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นทำนองอภิปราย

ข้อ ๑๑๑ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (๔) เป็นการให้ออกความเห็น

- (๕) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
- (๖) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
- (๗) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงานในหน้าที่

ราชการ

ข้อ ๑๑๒ ระบุตามข้อ ๑๑๑ (๓) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ ในเมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระทู้ถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระทู้ถามครั้งก่อน

ข้อ ๑๑๓ ให้เป็นอำนาจของประธานวุฒิสภาที่จะวินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดที่สมาชิกวุฒิสภาตั้งถามมาเป็นหรือไม่เป็นกระทู้ถามตามข้อ ๑๑๐ ข้อ ๑๑๑ หรือข้อ ๑๑๒ และให้ประธานวุฒิสภาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับกระทู้ถามนั้น

การวินิจฉัยดังกล่าวในวรรคหนึ่งเป็นประการใด ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบภายในห้าวันนับแต่วันที่ประธานวุฒิสภาวินิจฉัย และให้ส่งสำเนากระทู้ถามให้สมาชิกวุฒิสภาทราบ

ข้อ ๑๑๔ ให้ประธานวุฒิสภาจัดส่งกระทู้ถามซึ่งได้วินิจฉัยแล้วตามข้อ ๑๑๓ ไปยังรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้อง และเมื่อรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว หรือมีเหตุขัดข้องไม่ตอบภายในกำหนดเวลาสามสัปดาห์ ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามและสมาชิกวุฒิสภาทราบ

ข้อ ๑๑๕ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภา และให้ประธานวุฒิสภาแจ้งไปยังรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องทราบ

ข้อ ๑๑๖ กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังมิได้ตอบ ให้เป็นอันระงับไป เมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๓

การแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๑๗ ในการแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญจากผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ดำเนินการเลือก โดยนำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

ข้อ ๑๑๘ สถานที่ประชุมวุฒิสภาย่อมเป็นที่เคารพและเป็นเขตหวงห้าม ผู้เข้าไป ต้องประพฤติตนให้เรียบร้อย มีสัมมาการะ และต้องแต่งกายตามที่ประธานวุฒิสภา กำหนด บุคคลอื่นที่มีไช่สมาชิกวุฒิสภาหรือเจ้าหน้าที่รัฐสภา เมื่อหมดภารกิจต้อง ออกนอกสถานที่ประชุมวุฒิสภา

ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสารใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวน และห้ามสูบบุหรี่ ในที่ประชุมวุฒิสภา

การแต่งกายของสมาชิกวุฒิสภา ให้แต่งเครื่องแบบ หรือสากลนิยมหรือตามที่ ประธานวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานของที่ประชุมวุฒิสภามีอำนาจเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ ให้กล่าวขอขมา ในที่ประชุมวุฒิสภา หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมวุฒิสภาครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มี กำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานของที่ประชุมวุฒิสภาสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุมวุฒิสภา

หากผู้นั้นขัดเงินประธานของที่ประชุมวุฒิสภามีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุมวุฒิสภา หรือออกไปให้พ้นบริเวณที่ประชุมวุฒิสภา คำสั่งของประธานของที่ประชุมวุฒิสภาตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ ๑๒๐ การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมวุฒิสภาหรือบริเวณที่ประชุมวุฒิสภาหรือเข้าฟังการประชุมของวุฒิสภา ตลอดจนมารยาทของบุคคลเช่นว่านั้นและการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุมปรึกษาของวุฒิสภาให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภาวางไว้

หมวด ๕

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๒๑ ถ้าประธานของที่ประชุมวุฒิสภาขอปรึกษา หรือสมาชิกวุฒิสภาเสนอญัตติโดยมีสมาชิกวุฒิสภารบรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน ใ้ังคใช้ข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี หากที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาในที่ประชุมวุฒิสภาก็ใ้ังคใช้ข้อบังคับนั้นได้

ข้อ ๑๒๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕๕ ทวิ ของรัฐธรรมนูญ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของวุฒิสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาในที่ประชุมวุฒิสภาเป็นประการใดแล้วให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธาน

ของที่ประชุมวุฒิสภาขอปรึกษา หรือสมาชิกวุฒิสภาเสนอญัตติโดยมีสมาชิกวุฒิสภา
รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๑๒๓ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิก
วุฒิสภารับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ญัตติแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้ทำเป็นร่างข้อบังคับโดยแบ่งเป็นข้อ และต้องมี
บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบด้วย

การพิจารณาญัตติในข้อนี้ ให้นำความในหมวด ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒๔ ในระหว่างสมัยประชุม ถ้ามีกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาอนุญาต
หรือไม่อนุญาตให้มีการจับหรือคุมขังหรือหมายเรียกตัวสมาชิกวุฒิสภาไปทำการ
สอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาตามมาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ
หรือมีกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการพิจารณาคดีอาญา
ที่สมาชิกวุฒิสภาถูกฟ้องตามมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุ
เข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๒๕ ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาสั่งให้ปล่อยสมาชิกวุฒิสภาที่ถูกจับในขณะ
กระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ หรือร้องขอให้ปล่อย
สมาชิกวุฒิสภาซึ่งถูกคุมขังตามมาตรา ๑๔๑ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานของที่ประชุม
วุฒิสภาแจ้งต่อที่ประชุมวุฒิสภาในโอกาสแรกที่มีการประชุมวุฒิสภา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๒๖ ให้คณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำวุฒิสภาที่มีอยู่ในวันใช้ข้อบังคับนี้
เป็นคณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อบังคับนี้ โดยให้มีจำนวนกรรมการ

ในแต่ละคณะเท่าที่มีอยู่ในวันใช้ข้อบังคับนี้ หากมีกรณีตั้งซ่อมหรือตั้งกรรมการเพิ่ม
จำนวนกรรมการทั้งหมดจะเกินจำนวนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓ วรรคสามมิได้

ให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา และคณะกรรมการวิสามัญที่มีอยู่
ในวันใช้ข้อบังคับนี้ ยังคงดำเนินกิจการตามที่วุฒิสภามอบหมายต่อไปจนกว่า
จะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๘

มีชัย ฤชุพันธุ์

ประธานวุฒิสภา